

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα 13.03.2024

Μαριλένα Αραβαντινού: η πρώτη γυναίκα σκηνογράφος

σε μια αναδρομική έκθεση στους χώρους της Εθνικής Βιβλιοθήκης

Αίθριο 4ου ορόφου της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος, ΚΠΙΣΝ

Επιμέλεια έκθεσης: Σπύρος Μοσχονάς & Κωνσταντίνα Ντακόλια

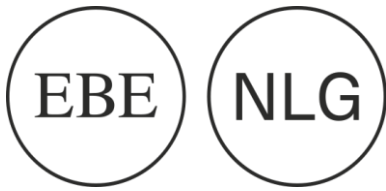
Διάρκεια έκθεσης: 19.03 – 31.05.2024

Ωράριο λειτουργίας: καθημερινά, 09:30 – 20:00

Η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος παρουσιάζει την έκθεση

Μαριλένα Αραβαντινού (1927-2019). Σκηνογράφος και ζωγράφος

Η Μαριλένα Αραβαντινού ανήκει στη χορεία εκείνων των δημιουργών που εκπαίδευσαν το βλέμμα μας εν αγνοία μας, που μας έμαθαν πώς να βλέπουμε τον κόσμο μέσα από τις τέχνες του θεάτρου και του κινηματογράφου. Όλοι μας, ακόμη και οι πολύ νεότεροι, έχουμε έρθει σε επαφή με το έργο της, χωρίς να το γνωρίζουμε. Όχι, βέβαια, το ζωγραφικό, αλλά το σκηνογραφικό, ως θεατές ιστορικών ταινιών του Παλαιού Ελληνικού Κινηματογράφου, όπως ο Αγαπητικός της βοσκοπούλας (1955) του Ντίμη Δαδήρα, τη δεύτερη ταινία της Αλίκης Βουγιουκλάκη, Ένας Ήρωας με παντούφλες (1958), του Αλέκου Σακελλάριου με τον Βασίλη Λογοθετίδη ως στρατηγό Δεκαβάλα, Ο άνθρωπος του τραίνου (1958) του Ντίνου Δημόπουλου και το Έγκλημα στα Παρασκήνια (1960) του Ντίνου Κατσουρίδη δύο από τα πιο αξιόλογα ελληνικά φιλμ νουάρ. Η Αραβαντινού είχε επίσης να επιδείξει πλούσιο και σημαντικό έργο σε διεθνείς παραγωγές που γυρίστηκαν στην Ελλάδα κατά τη μεταπολεμική

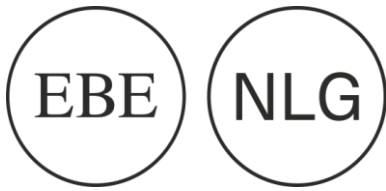

περίοδο, όπως: Συνέβη στην Αθήνα (1962) του Άντριου Μάρτον, Ο Τεν Τεν και το μυστήριο του χρυσόμαλλου δέρατος (1961) του Ζαν-Ζακ Βιέρν, La Route de Corinthe (1967) του Κλωντ Σαμπρόλ, αλλά και την τηλεταινία Πέτρος και Παύλος (1981) του Ρόμπερτ Ντέι. Οι τελευταίες της ελληνικές ταινίες ήταν ο Άγγελος (1982) και οι Απουσίες (1987) του Γιώργου Κατακουζηνού.

Στο θέατρο συνεργάστηκε ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του '50 με θιασάρχες όπως η Κυβέλη, ο Μάνος Κατράκης, ο Λάμπρος Κωνσταντάρας, η Έλλη Λαμπέτη, ο Δημήτρης Χορν, και νεότερους όπως η Ξένια Καλογεροπούλου, ο Γιάννης Φέρτης, η Σμαρούλα Γιούλη, ο Κώστας Βουτσάς κ.ά. και με σκηνοθέτες όπως ο Μιχάλης Κακογιάννης, ο Αλέξης Σολομός κ.ά. Το έργο του Μπρένταν Μπιάν, Ένας Όμηρος, από το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, σε σκηνοθεσία Γιάννη Τσιώλη, ήταν η τελευταία της θεατρική παρουσία, το 1975. Η ίδια θυμόταν: «Σκηνογράφος έγινα εντελώς τυχαία. Είχα πάει στο Προκαταρκτικό της Σχολής Καλών Τεχνών, με δάσκαλο τον Μόραλη και, δίνοντας εξετάσεις, δεν πέρασα εκείνο το χρόνο στα εργαστήρια. Το επόμενο καλοκαίρι άρχισα να εργάζομαι σε συνεργείο εκτέλεσης σκηνικών, που πρωτομάστοράς του ήταν ο τότε πολύ γνωστός στους θεατρικούς κύκλους ζωγράφος Δ. Κεντάκας. Άρχισα, λοιπόν, κυριολεκτικά πλένοντας μπουγέλα και μαθαίνοντας λίγο-λίγο πρακτικά το επάγγελμα – η μόνη κοπέλα την εποχή εκείνη που εργαζόταν σε τέτοιου είδους δουλειά. Στο μεταξύ είχα κιόλας εκθέσει με την ομάδα «Αρμός», στην οποία συμμετείχα με πρόταση του Μόραλη. Εκεί γνώρισα και το Γιάννη Τσαρούχη κι όταν κάποτε ο Κεντάκας δεν μπόρεσε να αναλάβει κάποιο σκηνικό του, με φώναξε να τον βοηθήσω, πράγμα που έκανα μ' αρκετό χτυποκάρδι».

Λίγο μετά την εγκαθίδρυση του δικτατορικού καθεστώτος της 21ης Απριλίου, η Αραβαντινού αποφάσισε να αφήσει στην άκρη τη σκηνογραφία και να στραφεί ή μάλλον να επιστρέψει συστηματικότερα στη ζωγραφική. Ως ζωγράφος, είχε κάνει την εμφάνισή της το 1949 στην α'

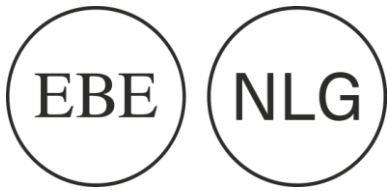
έκθεση της ομάδας «Αρμός», στο Ζάππειο Μέγαρο – η πιο νέα ανάμεσα σε

εκθέτες όπως ο Γκίκας, ο Εγγονόπουλος, ο Μόραλης, ο Τσαρούχης, ο Μαυροΐδης, ο Λουκόπουλος, ο Τέτσης, η Ναταλία Μελά και πολλοί άλλοι. Η πρώτη της ατομική έκθεση πραγματοποιήθηκε στο Πνευματικό και Καλλιτεχνικό Κέντρο «Ωρα» τον Φεβρουάριο του 1975, και φανέρωνε το πάντρεμα της σκηνογραφικής της εμπειρίας με τη ζωγραφική της δημιουργία. Ακολούθησαν εκθέσεις στη Γαλλία και την Αθήνα. Η τελευταία της σειρά έργων, που εκτέθηκε πάλι στην «Ωρα» το 1992, είχε ως θέμα του το τοπίο της Αίγινας αλλά και της Αθήνας.

Η σκηνογράφος Αραβαντινού βραβεύτηκε το 1989 στο 30ό Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης για το σύνολο του έργου της. Όμως η ζωγράφος Αραβαντινού δεν έγινε ποτέ εξίσου γνωστή. Η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος παρουσιάζει την πρώτη αναδρομική έκθεσή της, που επιχειρεί να αναδείξει εξίσου το σημαντικό ζωγραφικό της έργο και την πληθωρική σκηνογραφική της εργασία. Εκτίθενται πίνακες από τη δεκαετία του 1940 έως τα χρόνια του '90 (πολλοί παρουσιάζονται στο κοινό για πρώτη φορά), καθώς επίσης και σχέδια, φωτογραφίες και αρχαικό υλικό από τις θεατρικές της παραστάσεις και τις κινηματογραφικές της δουλειές.

Την έκθεση συνοδεύει έγχρωμος κατάλογος 216 σελίδων, που αποτελεί έκδοση της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος σε επιμέλεια του Σταύρου Ζουμπουλάκη. Περιλαμβάνει κείμενα των Σταύρου Ζουμπουλάκη, Σπύρου Μοσχονά, Κωνσταντίνας Ντακόλια, Παναγιώτας Κωνσταντινάκου, Μαρίας-Λουΐζας Τζόγια Μοάτσου και Αθηνάς Κυριακώδη. Η πλούσια εικονογραφημένη έκδοση επιχειρεί τη συνολική αποτίμηση της σκηνογράφου και ζωγράφου, παρουσιάζοντας τη ζωγραφική της παραγωγή και φωτίζοντας την πλούσια σκηνογραφική της εργασία στο θέατρο και τον κινηματογράφο.

INFO

Είσοδος ελεύθερη

Καθημερινά: 09:30-20:00

Διάρκεια έκθεσης: 19.03 – 31.05.2024

Αίθριο 4ου ορόφου, ΕΒΕ, ΚΠΙΣΝ